

ՄԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ

Издана по повод излизане на първото издание на списание
 на Българските „Правници“ в Париж. — Ч. II. № II. (Март 1900 г.)
 Редакция на вѣстникъ
 „Правникъ“
 ВАРНА (България)

Խոթանքը սրեցեալն ուղղեալ՝ գրութիւն
 էս չեն քրկորիւր եւ յարմար դասուած
 ենք ընդհան, կը ճրատարաւորին սա-
 լողը լիին կամ մեծամբար։
 Դաւանդեալն տողը 20 սանկիւն։ Վեր-
 լին տակի սեգաւմենրոյ համար 20 0/0
 գեղք կը լինի։

Յայտնի է որ Օրմանեան Պատ-
րիարք ինքզինքը արդարացնող ո՛չ
մի փաստ ունի։ Հակառակ իր քժ-
նող քաղաքականութեան, մինչև
հիմա չը լափուցեալ ամենազալկն
օգուտ մը ձեռք բերել ի նպատակ

ቴዎድሮስ ሀይለ

○ ○ ○

Հայկական Զորքերը՝ տիրապետված խայտառակիւր համար թուրք պետութեան անպարտութիւնն, մեծ պետութեանց անկախութիւնը և իս հէյի ոստիկանութեան քնն-րուութիւն, և յուլիս 6ին կը հաս-նի Սմադէրտամ, Պ. Քէօյբըր, բաց կառքով կայարան գալով, իր տունը կը տանի Պ. Չիրազը և թեւը կ'առնու զայն ամեն նն-գամ ուր Պ. Չիրազ փողոց կ'ըլլէ Սասիկաները հեռուէն կը դիտեն, ու Պ. Քէօյբըրէ ազգեցումէ նէն վախալով, չին համարձակիր իւր հիւրին մօտենալ և ննջիլ զայն, ինչպէս նեղած էին Երիտասարդ թուրքիոյ պատուիրակները։ Յու-լիս 7ին, Սմադէրտամի մեծագոյն սրահներէն միոյն մէջ, ուր 1000է աւելի ընտիր բողոքութիւն մը հա-ւաքուած է, կ'որգադիր մասնա-խումբի երեք անդամներն, Տիրք Քէօյբըր (բողքական երեսփոխան), վէրմէօլըն (կաթսիկ երեսփոխան և Լիֆդիք (ազատական երեսփո-խան), իրենց շքանշանները կա-խած, բեմը ելան իրենց հետ բե-րելով Պ. Չիրազը։ Պ. Քէօյբըր, Հոլանտայի կ'ատագօսը, հանճա-րեղ աճնադրութիւն մը որ 138 գիրք հրատարակած է զոնազան լիզաներով, ազդու բանախօսու-թեամբ մը ժողովուրդին ներկա-յացուց Պ. Չիրազը, որուն գի-մացր իբր պարզ ունկնդիր նալած էր ոստիկանութեան պետը և հրաւիրեց զայն որ ուզածը խօսի, կարգադիր, մասնախումբի պատառ-խանագլուխութեան տակ։ Պ. Չի-րազ մէկ ժամի չափ խօսեցաւ, տեղա ամենուրեք ծափերով ընդ-հանուած։ Երբ, իբր վերջաբան, հօլանտական ազգի համակրանքը ինդրեց խաչեցեալ Հայաստանի համար և, խօսքը թագուհին ուղղելով՝ որ կը պաշտօտի իր ժո-ղովուրդէն, յանուն 300,000 հայ նահատակներու մայրերուն, կի-ներուն, քոյրերուն ու անձիկնե-րուն խնդրեց իրմէ ծնրադիր որ Հայոց դահճապետին ներկայացու-ցիչներու չը թողու որ իրենց չը-կունքը կ'պաշտեն իբր հրեշտա-կային ճերմակ ձեռքերուն, ժողո-վուրդը տանը վայրկեանի չափ

Պ. Չերազ լա՛յորդ օրը գնաց
 Լա Հէ : Կալարան եկած էր Պ.
 Քէօյրըրի կուսակիցներէն ալգա-
 յին երեսփոխան Պ. Պաիմէլքամը,
 որ իւր տունը տարաւ զայն և
 թեւը տաւ՝ փողոցները պատցոյց
 մինչեւ Պ. Չերազին Լա Հէէ մեկ-
 նիլը, այլապէս որ հոգ ալ ոստի-
 կանաթիւնը չը համարձակեցաւ
 հոյ պատուիրակին մօտենալ և
 Սուլթանին զրկած 25 շքանշան-
 նեցը պարտալ գացին : Լա Հէյի
 կարգադիր մօտնախուժը կազ-
 մուած էր զանազան կուսակցու-
 թեանց պատկանող երեսփոխան-
 ներէ և իմբակներէ, ընդ նախա-
 դահլւթեամբ ձերակոյտի տնգամ-
 կտն վան Սա վանվէօյլի : Յու-
 լիս 11ին Տիլիկէնցիտ սրահին մէջ,
 նախագահը խառն բազմութեան
 ներկայացուց Պ. Չերազը, որուն
 զիվացը նստած էր ոստիկանու-
 թիւն պետը, օսմանեան հիւպա-
 տօսին քովիկը, որ Հօյնտացի
 Հրեայ մը է (բուն Օսմանցիները
 ծակամուտ եղած էին) : Պ. Չերազ
 հոս ալ գտաւ այն խոնդափառու-
 թիւն՝ զոր գտած էր յ'Ամսգէր-
 տում, և աւելի իսկ : Տակալատի
 խմբագրացետը գեկեցիկ ճառով
 մը շնորհակալութիւն յայտնեց ի

ընեն, և ներկայից մէջէն արմատական կամ ընկերակարական երես. փոխաններ և ուրիշ շատեր եկան իւր ձեռքը սեղմել: Յիշեալ թերթը յաջորդ օրը հանդէսը նկարագրելով, գրեց թէ ատենաբանը Հայկական ջարդերը նկարագրելով «զայրոյթով դողացուց իւր ունկնդիրներն»: Ամսագրատմի գըրավաճառներէն մին յատուկ գըրքոյով հրատարակեց Պ. Քէօյբըրի երկու ճառերն ու Պ. Չերազի ընդարձակ բանախօսութիւնն: Ոստիկանութիւնը, Պ. Չերազի նախորդ բանախօսութիւնն արգելելով, Հայկական դատին ահագին ժողովրդականութիւն մը շահեցուց Հօլանտայի մէջ: Ժողովուրդը խնդրած է Պ. Չերազէն նորէն գալ և բանախօսել յ'Ամսագրատմ և ի Հալէ, և Պ. Չերազ խոստացած է, սա համոզմամբ թէ, քանի որ իրաւարարութեան մնայուն գրասենեակը Հալէյի մէջ պիտի հաստատուի, հոն հայասիրական շարժում յառաջ բերել կրնայ իւր օգուտներն ունենալ: Հայ պատուիրակը, որ առաջին անգամ տըխրութեամբ հեռացած էր Հալէէն այս անգամ յաղթանակով մեկնեցաւ:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Սօֆիա, 9 յուլիս 99

Հակակառավարական կը շարունակեն տակաւին իրենց պայքար ամենայն սաստկութեամբ: Սօպրանիէն հաղիւ զոգուած էր. հեռագիր տուած էին Սոֆիայի մէջ քանի կարեւոր թերթերու իւր թէ երկրի իշխանը դահէն վար առնուած է եւ թէ ժողովրդեան մէջ ալ մեծ իրարանցում կը տիրէ: Խիսթ-Պոթկ անուն մի թերթ կը հրատարակուէր 1889ին, որու առաջին թուին երեւումն ու խափանումը մէկէն եղաւ, զի խմբագիրը մէկ տարի բանտի դատապարտուեցաւ. սոյն թերթ

ԲՈՆՈՒԹԵԱՆ ՏԱԿ (26)

ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ ՀԱՅ ԿԵԱՆՔԷ ՊԱՏԿԵՐ ՄԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Պէտք չենք զգար հոս երկարօրէն բացատրելու ինչ որ պիտի իմանայ բանտարկեալն այդ վիճակին մէջ. ու չիմ ընթերցողը թող ըսէ մը միայն այդ խաւարտիին փակարանին մէջ երեւակայէ անոր սառեցնող ահաւոր նըշանակութիւնը ըմբռնելու համար: Յովհաննէս աղա ամբողջ եօթը օր հոտ մնաց. ամեն օր նախաքննիչ դատաւորին առջեւ կը հանէին զինքը ուր սովորական հարցումները, անարգական խոցող-բառերով համեմուած կը քանդէին խեղճին հոգին. ամեն անգամ որ իրեն դէմ եղած ամբաստանութիւնը, Բ. Ն. ստորագրութիւնը կրող նամակին կեղծուած ըլլալը կը պնդէր. «ուս ու խնդր» ով կը լռեցնէին զինքը. հարցաքննութիւններէն ետք երբ արգելարան կը վերադառնար՝ աղի աղի արցունք կը թափէր եւ այս լացը խոր մեղամաղձոտութիւն մը բերաւ վրան. բոլուն կը խառնուէր ջղաձիգ անհան-

շարժում նորէն լոյս տեսաւ միեւնոյն ուղղութեամբ եւ երկրորդ թուին մէջ իսկ (առաջին թիւը 1880ին) յախուռն յարձակումներ կան իշխանին անձին, գերդաստանին եւ կառավարութեան գէմ. խմբագիրը միեւնոյնն է. Պ. Ռիզով, տակաւին վերջերս Եւսկիպի գործակատարը, որուն երեսփոխանական ընտրութիւնը Սօպրանիէն բեկանց եւ որ երկրորդ օրն ալ բռնի ուժով ժողովարարը մտնելու փորձ րաւ եւ միայն ոստիկանութեան միջոցաւ դուրս վաճառուեցաւ:

Երկար պիտի լինէր իրենց թերթերէն քաղաքացիներ ընել ցուցնելու թէ ինչ աստիճան յուզուած են, սակայն թող ներուի այսպիսին ալ ըսել, որ քիչ շատ պատուաւոր քաղաքացի գործողն ոչ գրածնին եւ ոչ ալ բռնած ճամբանին:

Ազատ երկիր մը, սահմանադրական երկիր մը, ուր ամեն ինչ կարելի է ընել օրինաց սահմանին մէջ միմիայն մեծամասնութեամբ, ալ լինած գործի ետեւէ ընկնել այսպէս աղտոտ միջոցներով, ալ չեմ կրնար հասկնալ թէ ո՞ր եւ ինչի մէջ կը կայանայ հայրենասիրութիւնը եւ պատուաւոր քաղաքացիութիւնը: Արդեօք Սերպիոյ արմատականաց գործունէութեան մէկ թելն ալ Սօֆիայի հետ կապուած է:

Եթէ 86ը մօտ չը լինէր, թերեւս քիչ թէ շատ իրաւունք տայի, որ տըգէտ անցելոյն, այսպէս կը շարժին. սակայն այդ թուականին հետքերը տակաւին չանցած, զանոնք սնտեւ ընել, կուրանալ յուզել եւ յուզուիլ, ինչ կը նշանակէ արդեօք անձնասիրութենէ աւելի:

Նշանակութեան արժանի է որ միւս կողմանէ ալ կառավարականք սուկի քան երբեք սերտ կապերով միացած կերելին. կուսակցութեան տարեկան հաշկերոյթ, Սթանպուլի մահուան տարեգրքի հանդէս ցոյց տուին եւ կուտան որ ազատականաց այս կրկին կուսակցութիւնը (ոստոյալովիստ եւ Սթանպուլիստ) գոնէ առ այժմ մէկ սիրտ, մէկ ոգի կերելին. եւ ինչու չը լինին, քանի որ սկզբունքի տարբերութիւն չկայ եւ խնդիրը միայն անձնական էր:

Անձնական նկատումներով տարբեր ըմբռնել եւ տարբեր շարժիլ ալ ներքի չէ կարծեմ:

գտութիւն մը, վտանգաւոր տխտանիշերով, անտանիշեր որ հետզհետէ աւելի լուրջ անտի մը վախը պիտի առջացնէին. բանտախօսը — եթէ կարելի է այսպէս ըսել — որ անոր կեանքը շատ կարեւոր, այնպէս որ ինչպէս ընթերցողը պիտի տեսնէ մեր երկրորդ մասին մէջ այդ առողջակալ մարդը Աքեաի բանտէն ազատելէն ետք երկար ատեն չկրցաւ վայելել կեանքի եւ բազմին իրեն պարգեւած բարեօրէնը: Ճաստօրէն հարցաքննութիւններէն ետք նախաքննիչ դատաւորը հրամայեց որ բանտարարը վերադարձնեն ամբաստանեալը. այն օրը նամակ մըն ալ ըստացաւ Ակնէն տիկին վերադիմէն որով կրնային իրեն թէ ուզած տասը ռոկիին փոխարէն երեսուն օսմանեան ռոկի զրկուած էր: Խարբերի թուրք վաճառականներէն Սալի աղայի ձեռքով, տակաւ ամբողջութեամբ գանձուեցաւ. Սալի աղա ինք անձամբ գալով բանտ Յովհաննէս աղայի յանձնեց զայն փոխարէն ստացագիր մը ընդունելով:

Օր մը ետքը բարապան մը գալով իմացուց որ երեք օրէն հրապարակային հարձաքննութիւնները պիտի սկսէին եւ թէ կրնա՞ր փաստաբան մը վարձել. Յովհաննէս աղա Խարբերի մէջ

Բայց Սիւնի որդիք այսպէս ըմբռնած են գործերու եղանակը. օրեր առաջ յայտարարութիւններ ցրուեցան, որով բոլոր հրեաները անխտիր ի՞նչ անակա կը հրաւիրուէին ամսոյս էին:

Սրտաշարժ եւ սրտաբուռն ազօթքներ, յուզիչ երգեր, հակառակ իրենց մէջ գտնուած այլ եւ այլ կուսակցութեանց, այդ օր միայն մէկ կուսակցութիւն կը նշմարուէր Ազգային կուսակցութիւնն արտասանուեցան ճառեր, եղան բանախօսութիւններ որոնց մով հրեայ ազգին քաջաները կը ներկարագրուէր եւ յորդոր կը կարգացուէր ժողովրդեան մէկ սիրտ մէկ ոգի ընտել պատգամաւոր Խորաէլեան առաջիկայ ընդհանուր ժողովին համար, որ պիտի գումարուէր զարձեալ ի՞նչ ազգի հրեայ ժողովուրդն իր արդի ստրուկ վիճակէն ազատելու եւ Երուսաղէմ առաջնորդելու համար:

Է՛հ, ո՞վ կըսէ թէ հրեայք ազգային եւ հայրենիքի զգացում չունին. մոռացած են Երուսաղէմը եւ միայն Մեսիայի գալստեան կը սպասեն, միայն թէ այս ալ չմոռնանք ըսելու, որ Խորաէլեանց տակաւին առաջին քայլը կ'առնուն եւ ո՞վ կրնայ երաշխաւորել որ անոնք այսպէս միշտ մէկ սիրտ եւ մէկ ոգի պիտի մնան, չպիտի բաժանուին կուսակցութեանց:

Ուրախութեամբ պակաս չեն մեր ազգային շրջանին մէջ ալ չիլուրի խնդիրը մեր մէջ ալ ծագեցաւ. որուն այլ եւ այլ երեւոյթներուն բերմամբ քահանայ եւ թագական ալ իրենց պատճառաբանեալ հրաժարականները զրկած են կրօնական բարձրագոյն իշխանութեանց. չեմ ուզեր գոնէ առ այժմ մանրամասնութեանց մտնել. միայն թէ այսօր անկերպարան վիճակ ունինք. եկեղեցին քիչ թէ շատ նորոգուած, քահանայ եւ թագական իրենց գործին ժողովուրդը սիրով. ինչ հարկ կար արդեօք այսպէս տակնուվրայ ընելու: Եթէ խնդիրը միայն «չիլուրի» վրայ կայանար, եւ որ լուծուեցաւ ալ, ըսելիք չկար. միայն թէ ցատկ է. որ առաջին օրէն իսկ այնպիսի ընթացք բռնուեցաւ, որ արեւի պէս պայծառ կերեւէր թէ քանիք լեզու կայ:

Սօֆիա մայրաքաղաք մըն է այսօր.

Գրիգոր անուն փաստաբան մը կը ճանչնար. իրեն կանչել ուսու գայն որ փութաց անոր քով ամենակեղտոտ քծնանքով. հայ ամբաստանեալը անոր ներքինը չէր գիտեր իսկ արտաքինը շատ պատրոզ էր քանի որ փաստաբանականի եւ դէմքի մը փայլը կաւեցնէր սեւ ու փառայեղ մօրուք մը:

Յովհաննէս աղա կատարեալ անկեղծութեամբ իր վիճակը պարզեց անոր. խոստացաւ շատ գոհացուցիչ վարձք — յիսուն ռոկի — եթէ կարենար զինքը ազատել այս փորձանքէն: Աւելորդ է ըսել որ այդ յիսուն ռոկին շահագէտ փաստաբանին քնքերը չլացուց եւ միտքը դրաւ. հոգեով չափ աշխատիլ ոչ թէ արդարութիւնը պաշտպանած ըլլալու այլ առաջարկած գումարը ձեռք ձգելու համար:

«Իրաւ է թէ ես իմ պարտքս կատարել պիտի գտնամ, այնպէս որ ապագային ինձմէ ձեր դատի պաշտպանութեան տեսակետով ինձ դէմ զոգնելիք կէտ մը չպիտի ունենաք. սակայն երբ իմ սոսկական միջոցներով չկրնամ աւելորդ այն ատեն կարգ մը երկրորդական ղոհողութիւններ կան զոր ի պահանջել հարկին պէտք է ընել, ըսաւ Գրիգոր բանտարկեալին, օրինակի հա-

ուր ինչպէս ամեն ազգի, մեր քահանան եւ թագականն ալ քիչ թէ շատ չէնքով շնորհքով մարդիկ ըլլալու են, քանի որ երբեմն մինչեւ Պալատը իշխանին այցելութիւններ կը տրուին շնորհաւորութիւններ մատուցանելու համար. պիտի կրնանք լաւագոյն գտնել անոնց տեղ. մանաւանդ թէ ինչ պակասութիւն ունին:

Եթէ այո՛, լաւ, եթէ ոչ «վայ մարդուն այնքիկ, յոյր ձեռն գայցէ գայթակղութիւն»:

Իրաց այս վիճակին մէջ հրէ գլխին փորձանք մը չեկած շարժում ի Պատրիարքարան զրկուեցաւ. ինչպատ որոց արուած նուագահանդէսէն գոյացած 55 (յիսուն եւ հինգ) նախօրէոն:

Ա.

ՄԱՍՆԱՌՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

—)o(—

Մեր պատուարժան գործակալներէն և մեր հաշուին բաժնեգին գանձիլ յանձնարարուած բարեկամներէն կը խնդրենք որ իրենց գանձուեցաւ հաշիւներ ընդփոյթ զրուկեն մեզ, որպէսզի չը վճարողներու թերթերը գաղտնիցենք:

ԱՌՈՂՋԱԲԱՆԱԿԱՆ

ԱՄՈՒՄՈՒԹԵԱՆ ՎՂԱՑ

Անուանեցաւ վիճակ եւ ընթանկեան կեանք. — Յարմարագոյն ընտրութիւն. — Եղարկացութիւն:

ԱՄՈՒՄՈՒԹԵԱՆ ՎՂԱՑԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼԻՆԻՍՏ. — Երիտասարդ տղան ուլ եւս իրեն համար հանգստութեան վայրը իր բնակարանն է և իր ընկերը իր կինը, ստիպուած է որոշեալ ժամանակին իր ճաշը ընելու և չափաւոր քոյոյ հանգիստն յայտնելու, չափաւորեցութիւն. ներքէ, ինչպէս նաեւ ոգիւրից ըմպելիներէ հեռի մնալու և կարգ մը հիւանդութիւններէ ալ զերծ մնալու է:

մոտ կրնանք անախորժեան պարագային նիւթական խոստումներով կաշառել հարձաքննիչ գատաւորը, իր պաշտօնակիցները եւ այսպէսով ձեր դատը տարբեր գոյն մը կրնայ առնել: — Երիտոյլը նպատակ ուր պիտի ըլլայ բնականաբար եւ ալք բանին համար նիւթական ինչ զոհողութիւն ընել պէտք է հարցոյց Յովհաննէս աղա կասկածով:

— Քիչէն քիչը երկու հարիւր ռոկի մը պէտք է:

— Երկու հարիւր. կրնայ ըլլալ որ այդքանն ալ չքաւէ քանի որ քիչէն քիչը կըսէք. թերեւս ուրիշ երկու հարիւր մալ պէտք պիտի ըլլայ. չէ՞ առտանկ ճակարտ քրո ինքով վատուած չորս հինգ հարիւր ռոկիներով անմեղ յանցապարտութիւնս նախաւ առնել չը պիտի ուզեմ. եթէ ձեր միջոցներով կրցայ աղատիլ ինչ աղէկ, թէ ոչ պիտի նախընտրեմ բանալ վայելել քան թէ հարիւրներով անստոյգ ազատութիւն մը ձեռք բերել. այդ 2-400 ռոկիներով հոս տեղի դատաւորներուն աչքերը չպարել կարելի ըլլայ. բայց ինծի ո՞վ կրնայ վստահացնել թէ Տիգրանակերտի վերաքննիչ ատենը վըճիւր հաստատուած կամ ջնջել ու զած ա-

—Պոլսոյ, եկեղեցիներուն մէջ հաստատուած Ազգ. Հիւանդանոցի պնակներուն յունիս ամսոյ հասոյթը 3,522 զրշ. եղած է.

—Քաղաքիս Ազգ. երկսեռ վարժարանի ամսական ջննութիւն. ներք լրացած լինելով, աշակերտաց վիճակացոյցներու բաշխման առթիւ դպրոցական հանգէսը կա. տարուեցաւ կիրակի օր եկեղեցոյ մէջ ի ներկայութեան երկսեռ խումբն բազմութեան:

ԽԱԼԻՖԵՆԻՆ ԹԵՊՏԻԼԻ

Մալիւմ օրացը իւզրէ իսլամ լարըն խալիֆէի ասլիսի վէ հա. գիգիսի Մէքքէտէքի Շէրիֆ օրացը հալտէ Օսմանլարըն Սուլթան Սէլիմ տէվրինտէ պու հազ Շէրիֆտէն օլընմը վէ Ալ Օսման սիւլալէսինէ թէվտի օլընմը տըր. տահա տոզընսը Օսմանլար ճէպըն խալիֆէիկի զապթ իթմիշէր վէ խալիֆէին պիր գայմա. գամը պուլընմագ իւնվանը իլէ Մէքքէտէքի Շէրիֆէ պաղը. բու հանը սէլահիյէթ ու իթմիլաղլար թէքթ իթմիշէր տիր:

Շիմտի իսէ ինկիլի տէվլէթի տիւնիս իւզէրինտէ էն չօզ իս. լամ թապասսը պուլընմըլընտան խալիֆէիկի Օսմանլարտան ա. լուպ տիկէր պիր զալթա վէ հա. խօս Մէքքէտէքի Շէրիֆէ վէր. մէք թէշէպպիլսինտէ պուլընմըլ:

Պու մագստէ մէպի ինկիլիթէ. րանըն ճիտտէ գօնսօլոսը կէշէն կիւն աթիտէքի մաալտա պիր լա. եհիսա Շէրիֆէ թազաթի իթմիշ օլտըլը «Ճուրաթ» կազէթասը եագմը տըր:

«1. ինկիլի տէվլէթի միլլէթի իսլամիյէնին մահլընը իսթէմէզ վէ հալը հազըրտա անըն ածիլ վէ մէտէնիյէթսիլ գալմասընա թէէ. սիւփ իտէրէք, խէլաս իթմէք իւ. միտի իլէ զաթընըզա խալիլ իսա. հանէ աթիտէքի թէքթիլէրի արզ իլէ իթթիլար իտէր: Զիւս հինտ գըլթասը 1800տէն պէս իլէ 1894 թարիխտէն պէրի, եանի ինկիլթէրայա իլհագ օլընտըլընտան պէրու, գըլթաի մէքթիւրտէ սէք. սէն միլլէթը միլլէթէմալիլ իսլամ թապասսընըն խալիլընա ըրայէ. թէն խըրմ վէ էմսալը մուհարէ. պէլէրտէ իսլամ ֆաիտէսի ուլը. ընա տէգօթիւկի գանլար նաղա. ըր մուհարէմէյէն ալընըր իսէ իս. լամլարը նէ տէրէճէլէրտէ սահա. պէթ պուլընտըլարը աշիքեար տըր: Նէ չարէքի օսմանը խա. նէտանընտա պա խուսուս Սուլթան Ապտիլ Համիտ տէվրինտէն պէրու միւսլիմանլարն իսլահը տէկիլ ինգըրազտան մաաաթ թէէսիւ. ֆէն պիր շէյ, մէշհուտ օլմասը. զընտան վէ հազըլը բուհան էօհ. տէնիգտէ պուլընտըլընտան իս. լամլարըն աթիտէ զիքը օլընան եէնի թարզ իւզրէ ինգըրազընը թապիլիյէ պուլընտըլար:

«Շէօյլէքի, Ափրիգա վէ Ասիա գըլթալարընտա իսլամլարըն եա. չաաըլարը շէհիլէր վէ գաաա. պալար իվրոսա մէտէնիյէթիտէն իսթիֆատէ իլէ պու կիւն իլէրի կիլթմիշէր տիր: Միտէնիյէթին պու նիլմէթիտէն մահրուս գալան եէրէր իսէ եալաշ եալաշ մէտէ. նիյէթ տաիւրէսինէ տաիլ օլմագ. տա տըրլար: Էվրոսանըն Ափրի. գայա տըգգաթըլը նաղալէ պագ. մասը իսլամլարը էգմէք վէ արազի զապթ իթմէք մագստէնիյէ մէպի օլմասը, իլլա տէվրի եէնիլէմէք վէ սանաթթըն ու քէմալէթին թէ. լազգըսը վէ տիւնիս իւլէ. ըրնտէ ինսանլարըն պիրի պիրի իլէ իսթիլաթ ու միւսաթաթիլը. նը վէ մալ ու մահսուլարտան ֆաի. տէլէնմէլիլ իլիւն տըր: վէ պու նաաթէ Էվրոսա տէվլէթիւրի մէյա. նընտա մալէն վէ պէտէնէն էն զի. յաաթէ չալըշան ինկիլիլ տէվլէթի ու միլլէթի տիր:

«Եիկիլիմի սէնտէն պէրու Սու. տանտա Մէհտի ճէմիլէթինէ գալը. շը ուզաշուպ նիհայէթ անը մահլ ու նապէտիտ իտէն ինկիլիլ ժէ. նէրալարը օլտըլընը զապթընըլ տաիլ պիլմէլիսինիլ. իլթէ պու սայտէ Սուտան գըլթասը տաիլ տաիլէրի մէտէնիյէթէ տաիլէ ֆ. տու:

«2. Ափրիգանըն տահա պաղը մուհիմ նօղթալարընտան Եէմէն. տէ Ասըր, Զիւս, Պասրա, Պաղ. տաա տաիլիլտէ գաաթիմ իսլամ հիւքիւմաալարը սիւլալէսինտէն մէտէնիյէթէ մէյիլլի տէօրթ ըրէնա պու կիւն ֆազիլը հալտէ հաշա. մագտա տըրլար: պուլընտան պիրինին խալիֆէ իւնվանը իլէ մէվ. գըն իգթիտարա վէ իգպալա իւ. ճաընը ինկիլիլ հիւքիւմէթի մի. նաաթ կէօրիյօր. էկէր սիլ (Մէք. քէ Շէրիֆի), ըպիլ օլուր իսէնիլ օնու իճրա իթմէք իլիւն ինկիլթէրա ապա պիր զօրլուգ կէօրմէ. յօր, Ֆազաթ սիլ հազըլէթի իլէ. սուլըն վէքիլի վէ պիւթիւն իս. լամ հիւքիւմաալարըն /բուհանիճէ էն պէօյիւկի պուլընտըլընըզ հա. սէպի իլէ եօգարտա մէքթիւր նաաթ օլընաճագ խալիֆէին ինկիլիլ գրալիցասը թաաթընտան նէշը ու իլան օլընտըլը կիւն զալթընըն տաիլ պիր թաաթիլնամէի շէրի չըգարմասը իգթիլա իտէր քի էհ. լի իսլամըն էմիլիյէթ ու ինգըրա. տը ճէլպ իթմիլ:

«Մէքքէ, Մէտինէ վէ պիւթիւն թապի օլան էյալէթիլը միւսլա. գիլէն զաթընըզըն օլտուլը կիպի, նաաթ օլընաճագ խալիֆէին վարիտաթընտան թէճէմիլ իտէն հաաըլաթըն պէօյիւք գըսմը էվ. լատիյէ օլմագ չարթը իլէ գա. թընըզա թալսիս օլընաճագընը ինկիլիլ հիւքիւմէթի թէհահիւտ իտէյօր:

3. «Պու մէմէլէնին հուսուլա կէլ. տիկի սըրտսընտա կէրէք օսմանը տէվլէթի վէ կէրէք սայիր տէվ. լէթէրտէն պիր թաաթիլ ու միւ.

տալէլէ վուգուլնտէ զաթընըլը սայա սըզընթըլա գօշտուրմալ. սըզըն ինկիլիլ տէվլէթի ճէվապա վէ մուհարէպէյէ քէնտիսի հաղըլ տըր:

«Ճուրաթ» կազէթասընտա պու լայիհա միւնտէրիճ օլտըլը կիպի սաիր հինտ վէ արապ կազէթա. լարըն պէյանընա նաղալէն, Մէք. քէտէքի Շէրիֆ վէ թիւրք հիւ. քիւմէթի պէյինտէ ուճ տէրէճէ զըտըլը հուսուլա կէլմիշ տիր: Մէքքէ Շէրիֆի իքի ալտան պէ. բու վայի բաշալը հուգուրընա գապուլ իթմէք պիլէ իսթէմէթի. կիւնտէն մաաաթ, վալիլին սէր քիտթիլպի տէօկիւպ թաշգիլլէ. գօլմաշ տըր: տիկէր թիւրք մէ. մուլարընտա տաիլ արապար իսա. սիւմանէ մուսմէլէ իթմէքտէ տիր. լէր. մալիւմ օլտըլը իւզրէ գա. հուր իտէն բսեան էլան պաստը. ըրլմամըլ տըր:

ՄԻԻԹԵՆԵՎ ՎԻՅԵ

Պատրիարքարան վէ թիւրք հիւ. քիւմէթի մէյանընտա եիւլ իս. թիւ գալմըլ օլան մէսէլէրին պի. լա թէէթիլը հալը իսուսուրնտա Օրմանիսան-Տաաիսան իտարէսինին թանթանա իլէ իլան իթտիլէրի Սուլթանըն իրաաթսի աթիտէքի էհէմիլիյէթիլ իւլ նօղթալարտան իպարէթ օլտըլը տիւլաշըլմըլ տըր:

1.— Մուշ վէ Արմաշ մանաա. թըլարըն հիւքիւմէթէ օլան վէր. կի պօրճարըն ֆէթի իթմէք:

2.— Սիւ կաթմաղիկոսը մէսէլէ. սինի թահգիլ իթմէքէ հալ էյ. լէմէք:

3.— Մահպիսանէլէրի թէֆիլ իւ. թէճէսիս իտուպ, գապալաթ. սըլ պուլընտէ էրմէնի մուհպուս. լարըն թալիլիյէ էլլէմէք:

Իւպու իրաաթ էն զիյաաթէ թիւրքէրվէր էրմէնիլէրին տաիլ իւմիտի պաշա չըգարմըլ օլտըլը կիպի, միլլէթ էնտիլտէ ումալէն Օրմանիսանըն հաաիլէթի գալմամըլ օլտալլէ, իսթիֆասընը վէրտիլթ. մէք իլիւն էհալիլին հէր սնֆըն. տա պիր խահիշ հիւքիւմ իթմէքտէ տիր:

— Լահէյտէքի իւլիւնճի գօմիսիօ. նըն «ապիլթուս» իլիւն թէր. թիլ իթտիլի գարալնամէին իւլ պէնտինէ գարըլը իսմանիս, Սիւ. պիւ վէ Եուսան մարախալարը բըրթէլթ իթմէքէ, իքի տէվլէթ պէյինտէ վուգուլ պուլան միւնա. զաալը հալ իթմէք իլիւն պէյ. նէտաիւլէլ թային օլընաճագ թէֆ. թիշ գօմիսիօնը գապուլ իթմէ. միշլէր, զիրա պու թարլլէ ու. ֆազ տէվլէթիլ. պէօյիւք տէվ. լէթէրին թէսիլիլ ալթընա կիր. միշ օլտաճաղար: Օլընան իւպու իթիլալ իւզէրինէ գարալնամէ. նին 9 ընճը պիլնտինի շէօյլէ թէպ. տիլ իթմիշլէր:

«Սուլըն ումուլիլի իլալ իտէ. պիլէճէք իքի տէվլէթ պէյինտէ միւնապաա գուհուրինտէ էկէր իքի թաաթի իթթիֆագ հաաըլ իտէ. մէվլէր իսէ, միւնապաաըն հալ. լընը գօլալաթմագ իլիւն պէյ. նէտաիւլէլ թիֆիլիշ գօմիսիօնա. ըր թային իթմէլէրի ֆաիտէլի

տիր քի պու գօմիսիօն պի թա. րաֆանէ վէ վիճաաինէ մէսէլէի թէֆսիլ ու իլահ իթմիլ:

Պու եէնի թէպալիլաթըն գա. պուլի իսուսուրնտա մէքթիւր իւլ մուրախալար հիւքիւմէթիլէրին. տէն թալիլաթ իսթէմիշլէր տիր:

— Չարա էրքէլ էվլաա տօղմա. սընա տէկին ֆէրմանը մախսու. լէ Արշի աիւք Միքայիլ Ալեք. սանտրիլիլ վէլի ահա իլան իլթ. միշ տիր:

— Գրալ Միլանա սուի գաաթի օլմագ ճիւրմի իլէ մահպիստէ օ. լանլար 26 քիշի օլուպ, պուլիլ. ըրն մուհարէմէսի տիւն պաշալար. ճաղ ըր:

— Բէթիմօնըն (կիրիտ) իտարէ. սի իուս գապիլթանընտան կիրիտ հիւքիւմէթի ճէտիտէսինէ թէպիլ թընմըլ տըր:

— Պարկալէն միլ կը գըն թէ Ունճեան իր տարանիսինըլ տա. բաստանագիր մը սաաիկանութեան տուած է ըսելով սը կիրակի օր խել մը աղբալիլ քէնըլ իկիլ. ցի եկած են: Վննութիւնները փու թիլ կը կաաարուին, յոյս կալ թէ զրպարտիլները պատժուին:

ՄԵԾ Վ ԻՃԱԿԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԿԱ ԲԱՆԱԲ	
ՊՈԼԿԱՐ ԿԱՅԱՎԱՐՈՒԹԵՆԷՆ ԵՐԱՇԽԱՌԵՍԷՆ Ա. ՊԱՐԿԵՆ Է 500,000 ՖՐ. ՈՍԿԻ	
50,000	տոմսեր հրապարակ հանուած են, որոնց 25,000ը պիտի շահին հե. տաի կը կերպով, ներկայ. տարւոյ՝
Յունիս 9ին	1,500 թիւեր 92,680 ֆր.
Յուլիս 7	1,500 » 135,180 »
Օգոստ. 4-5	2,000 » 241,780 »
Սեպտ. 3-4	» » 309,080 »
» 23-24	» » 363,250 »
Հոկտ. 13-31	» 16000 » 3389,040 »

ՊԱՐԿԱ ԲԱՆԱԲ	
ՊԱՐԿԱ ԲԱՆԱԲ	ՊԱՐԿԱ ԲԱՆԱԲ
1.25 ֆ.	2.50 ֆ.
2.50 ֆ.	4.00 ֆ.
4.00 ֆ.	6.00 ֆ.
6.00 ֆ.	8.00 ֆ.
8.00 ֆ.	10.00 ֆ.
10.00 ֆ.	12.00 ֆ.
12.00 ֆ.	14.00 ֆ.
14.00 ֆ.	16.00 ֆ.
16.00 ֆ.	18.00 ֆ.
18.00 ֆ.	20.00 ֆ.
20.00 ֆ.	22.00 ֆ.
22.00 ֆ.	24.00 ֆ.
24.00 ֆ.	26.00 ֆ.
26.00 ֆ.	28.00 ֆ.
28.00 ֆ.	30.00 ֆ.
30.00 ֆ.	32.00 ֆ.
32.00 ֆ.	34.00 ֆ.
34.00 ֆ.	36.00 ֆ.
36.00 ֆ.	38.00 ֆ.
38.00 ֆ.	40.00 ֆ.
40.00 ֆ.	42.00 ֆ.
42.00 ֆ.	44.00 ֆ.
44.00 ֆ.	46.00 ֆ.
46.00 ֆ.	48.00 ֆ.
48.00 ֆ.	50.00 ֆ.
50.00 ֆ.	52.00 ֆ.
52.00 ֆ.	54.00 ֆ.
54.00 ֆ.	56.00 ֆ.
56.00 ֆ.	58.00 ֆ.
58.00 ֆ.	60.00 ֆ.
60.00 ֆ.	62.00 ֆ.
62.00 ֆ.	64.00 ֆ.
64.00 ֆ.	66.00 ֆ.
66.00 ֆ.	68.00 ֆ.
68.00 ֆ.	70.00 ֆ.
70.00 ֆ.	72.00 ֆ.
72.00 ֆ.	74.00 ֆ.
74.00 ֆ.	76.00 ֆ.
76.00 ֆ.	78.00 ֆ.
78.00 ֆ.	80.00 ֆ.
80.00 ֆ.	82.00 ֆ.
82.00 ֆ.	84.00 ֆ.
84.00 ֆ.	86.00 ֆ.
86.00 ֆ.	88.00 ֆ.
88.00 ֆ.	90.00 ֆ.
90.00 ֆ.	92.00 ֆ.
92.00 ֆ.	94.00 ֆ.
94.00 ֆ.	96.00 ֆ.
96.00 ֆ.	98.00 ֆ.
98.00 ֆ.	100.00 ֆ.

Մ. ԹԻԻԹԻԻՆ ՃՆ. ԵՒ ԲՆԿ Ի ՌՈՒՍՃՈՒԳ

Կը վաճառէ Սօֆիա քաղաքի վիճակահանութեան տոմսակները Բ. չըմանի համար:

Ուրիշ քաղաքներէ և նոյն իսկ օտար երկիրներէ հղած յանձնա. շարու իւննիլ իւլթով և ճշգր. թեմա կը կաաարուին:

Отговорникъ Н. Драгулевъ
Печатница на Хр. Н. Войниковъ